

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
6.K.31.548/2013/3.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a Péteri Ügyvédi Iroda (1093 Budapest, Lónyay utca 19. I/1-2., ügyintéző: dr. Pucsok Albert ügyvéd) által képviselt I. felperesnek a dr. Ördög István menekültügyi igazgató által képviselt Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (1117 Budapest, Budafoki út 60.) alperes ellen menekültügyi határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta a következő

Ítéletet

A bíróság az alperes 2013. április 9-én kelt 106-1-52284/37/2012-M. számú határozatát megváltoztatva a felperest oltalmazottként elismeri.

A bíróság a keresetet egyebekben elutasítja.

A peres felek költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A kubai állampolgárságú felperes magyar állampolgárságú sógorához érkezett hazánkba 2010. júliusában, egyszeri beutazásra jogosító, látogató célú vízummal. Az ügyfél vízumának lejártát követően tartózkodása legalizálására lépéseket nem tett.

A 2012. október 16-án benyújtott elismerés iránti kérelmében a felperes hivatkozott arra, hogy a kubai kormány törvényei miatt nem tud hazatérni, külföldi tartózkodása miatt már csak turistának minősülne és 30 napig maradhatna saját országában. Menekültügyi meghallgatásain a kérelmező azt is előadta, hogy sportolóként Kubában nem kapott lehetőséget, úgy érezte, be van zárva. 2006-ban a tanulást is abbahagyta és lépéseket tett annak irányába, hogy külföldre utazhasson. 2012. októberében igényelt volna útlevelet, hogy hazájába hazajuthasson, azonban ezt a kérelmét már nem teljesítették, a kubai hatóságok már nem tekintik kubai állampolgárnak.

Az alperes 2013. április 9-én kelt 106-1-52284/37/2012-M. számú határozatával az elismerés iránti kérelmet mind a menekültkénti, mind az oltalmazottkénti elismerés tekintetében elutasította, megállapította, hogy a visszaküldés tilalma fennáll.

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Met.) 6. § (1) bekezdésére utalással a hatóság kifejtette, hogy a Genfi Konvencióban foglalt okok miatti üldözését az ügyfél nem tudta valószínűsíteni. A felperes hazája elhagyását kizárólag azzal

indokolta, hogy Kubában nem volt lehetősége a karrierje építésére, sportolói pályafutása idején nem utazhatott külföldre. Politikai természetű üldöztetésként nem értékelhető azon körülmény, hogy a kiutazásra és a külföldi tartózkodásra vonatkozó jogszabályok megsértése következtében fennáll annak a lehetősége, hogy a kérelmező csak turistaként utazhatna vissza hazájába. Az alperes megítélése szerint az ügyfél kubai hatóságokkal való jó kapcsolatát bizonyítja az a tény, hogy a kérelmező 2010. július 30-án hazáját legálisan, érvényes kiutazási engedély birtokában, akadályoztatás nélkül hagyta el. Ha valós a védelem iránti igény, elvárható, hogy az ügyfél mindent megtegyen annak érdekében, hogy azt mihamarabb valamely közigazgatási szerv tudomására hozza, a felperes azonban csak több mint kétéves illegális magyarországi tartózkodást követően nyújtott be menekültügyi kérelmet.

A begyűjtött országinformációk alapján a menekültügyi szerv úgy vélte, hogy a Met. 61. §-ában részletezett súlyos sérelmek egyike sem fenyegeti a külföldit hazatérése esetén. Jóllehet 2013. január 14-én hatályba lépett egy új migrációs törvény, azonban a hatóság álláspontja szerint a visszatérők jogi helyzetével kapcsolatban még nem állnak rendelkezésre friss jelentések, fennáll a lehetősége annak, hogy a lakhatás, munkavállalás, egészségügyi és szociális ellátás terén a hazájukba visszatérők korlátokba ütközhetnek. Mindezekre figyelemmel a Met. 45. §-a szerinti visszaküldés tilalmának fennállását állapította meg a menekültügyi szerv.

A felperes keresetében indítványozta az alperes határozatának megváltoztatását elsődlegesen menekültkénti, másodlagosan oltalmazottkénti elismerésével. A felperes pernyertessége esetére perköltséget is igényelt.

A *menekültkénti* elismerés tárgyában az ügyfél kifejtette, hogy Kubában a sport pályafutásában és tanulmányaiban is akadályoztatva volt, családjából többen emigráltak, így a kivándorolt kubaiak meghatározott társadalmi csoportjához tartozik. A felperes kiemelte, hogy a 2013-ban hatályba lépett új jogszabályok értelmében is illegálisan tartózkodik külföldön. Mindezeket túl pusztán amiatt is üldözésre kellene számíttania, hogy Magyarországon menedéjogi kérelmet nyújtott be, e körben figyelmen kívül hagyta az alperes a 2011. november 7-én megküldött országinformációt.

Az *oltalmazottkénti* elismerés vonatkozásában a jogi képviselő kiemelte, hogy a Met. 45. § (1) bekezdése magában foglalja a súlyos sérelemnek a Met. 61. § a) és b) pontjában megfogalmazott eseteit, vagyis az oltalmazottkénti elismerés feltételeit. A Met. 45. § (1) bekezdés szerinti védelmi forma ennek következtében csupán akkor alkalmazandó, ha a menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerés pozitív feltételei fennállnak, de a Met. 8. vagy 15. §-ában meghatározott negatív feltételek miatt az elismerésre nincs lehetőség. Utalt e körben a felperes a Fővárosi Bíróság 24.K.33.913/2008., valamint 17.K.30.307/2009/8. számú ítéletében foglaltakra. Kiemelte, hogy a Met. 61. § b) pontja szerint oltalmazottkénti elismerés és a befogadottkénti elismerés elhatárolásának nem szempontja a valószínűsített jogsérelem személyessége és egyéniessége.

Az alperes érdemi nyilatkozatában a kereset elutasítását indítványozta, perköltség megítélése mellett.

A menekültkénti elismerés tekintetében a hatóság kiemelte, hogy az eljárásban az ügyfél nem tett arról említést, hogy Kubában a Genfi Egyezményben foglalt okoknál fogva

üldözésnek lenne kitéve, hazája elhagyásának indokaként kizárólag sportolói pályafutásának akadályait említette. Az oltalmazottkénti elismerés tárgyában változatlanul fenntartotta a határozatban foglalt jogi érveit a közigazgatási szerv, úgy vélte, hogy a súlyos sérelem veszélyét az ügyfél nem valószínűsítette, a visszaküldési tilalom fennállásának jogalapját ugyanakkor a közigazgatási döntés részletesen ismertette.

A kereset részben megalapozott.

A bíróság az alperesi határozatot a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 109. §-a, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: **Pp.**) 324. § (2) bekezdésének a) pontja és a 339/A. §-a értelmében a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján, a kereset és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, a tényállást a peres felek nyilatkozatai, az általuk csatolt okirati bizonyítékok, továbbá a közigazgatási iratok tartalma alapján állapította meg.

A bíróság a védelmi kategóriák sorrendjében haladva megvizsgálta, hogy a felperes megfelel-e vagy sem a menekültkénti, oltalmazottkénti elismerés feltételeinek.

A **Met. 7. § (1) bekezdése** alapján a menekültügyi hatóság - a 8. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel - **menekültként** ismeri el azt a külföldit, aki igazolja vagy valószínűsíti, hogy rá nézve a Genfi Egyezmény 1. Cikkével összhangban a 6. § (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállnak.

A menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. évi július hó 28. napján elfogadott egyezmény (a továbbiakban: **Genfi Egyezmény**) 1. Cikk A. pont (2) bekezdése értelmében menekültnek kell tekinteni azt a személyt, aki faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik és nem tudja vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni; vagy aki állampolgársággal nem rendelkezve és korábbi szokásos tartózkodási helyén kívül tartózkodva ilyen események következtében nem tud, vagy az üldözéstől való félelmében nem akar oda visszatérni.

A **Met. 6. § (1) bekezdése** alapján Magyarország menekültként ismeri el azt a külföldit, akinek az esetében az *Alaptörvény XIV. cikk (3) bekezdésében* meghatározott feltételek fennállnak.

Az Alaptörvény fenti rendelkezése szerint Magyarország - ha sem származási országuk, sem más ország nem nyújt védelmet - kérelemre menedékjogot biztosít azoknak a nem magyar állampolgároknak, akiket hazájukban vagy a szokásos tartózkodási helyük szerinti országban faji, nemzeti hovatartozásuk, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozásuk, vallási, illetve politikai meggyőződésük miatt üldöznek, vagy az üldöztetéstől való félelmük megalapozott.

A **Met. 12. § (1) bekezdése** értelmében Magyarország **oltalmazottként** kiegészítő védelemben részesíti azt a külföldit, aki nem felel meg a menekültkénti elismerés feltételeinek, de fennáll annak a veszélye, hogy származási országába történő visszatérése esetén őt súlyos sérelem érné, és nem tudja, vagy az e veszélytől való félelmében nem kívánja a származási országa védelmét igénybe venni.

A **Met 61. §-a** szerint az elismerés feltételeinek vizsgálata során súlyos sérelemnek tekintendő

- a) a halálbüntetéssel fenyegetés;
- b) a kínzás, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés alkalmazása;
- c) a polgári személy életének vagy testi épségének súlyos fenyegetettsége, amely nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktus során alkalmazott megkülönböztetés nélküli erőszak következménye.

A **Met 45. § (3) bekezdése** értelmében a menekültügyi hatóság az elismerés iránti kérelem elutasítására, valamint az elismerés visszavonására vonatkozó döntésében megállapítja a **visszaküldés tilalmának** fennállását vagy fenn nem állását.

A **Met. 45. § (1) bekezdése** szerint a visszaküldés tilalma fennáll, ha az elismerését kérő származási országában faji, illetve vallási okok, nemzeti hovatartozása, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása, avagy politikai meggyőződése miatt üldöztetés veszélyének vagy az *Alaptörvény XIV. cikk (2) bekezdésében* meghatározott magatartásnak lenne kitéve, és nincs olyan biztonságos harmadik ország, amely befogadja.

Az Alaptörvény fenti rendelkezése értelmében senki nem utasítható ki olyan államba, vagy nem adható ki olyan államnak, ahol az a veszély fenyegeti, hogy halálra ítélik, kínozzák vagy más embertelen bánásmódnak, büntetésnek vetik alá.

Valamennyi védelmi kategória alapfeltétele tehát a származási országban fennálló olyan típusú és olyan fokú fenyegetettség, mely nemzetközi védelmet tesz szükségessé.

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala által kiadott „Kézikönyv a menekült státus meghatározásának követelményeiről és annak elbírálásról” című kiadvány (a továbbiakban: **Kézikönyv**) 51. pontja is tartalmazza, hogy az 1951. évi egyezmény 33. Cikkéből következően az élet vagy a szabadság veszélyeztetése, ha az faji, vallási, nemzeti hovatartozási okon vagy politikai meggyőződésen, illetőleg meghatározott társadalmi csoporthoz tartozáson alapszik - minden esetben üldözésnek minősül, az emberi jogok egyéb súlyos megsértése - az előbbiekkal azonos okokból - szintén üldözésnek minősül.

A bíróság álláspontja szerint a közigazgatási szerv helytállóan rögzítette határozatában, hogy a kérelmező által előadottak nem valószínűsítik, hogy hazánkban a Genfi Egyezményben foglalt okokból nemzetközi védelemre jogosult.

Az alperessel egyetértésben a bíróság hangsúlyozza, hogy az ügyfél mindkét menekültügyi meghallgatásán - külön erre irányuló kérdésre - kijelentette, hogy hazájában *politikai tevékenységet nem folytatott*, a kubai hatóságokkal összetűzése nem volt. A felülvizsgáltai

kérelemben foglaltakkal szemben a kérelmező a közigazgatási eljárásban tartott interjúk során nem számolt be arról, hogy kormányellenes politikai nézeteket vallott volna, azonban azt a megfélemlítő légkör miatt nem fejtette ki. Nyilatkozatai mindvégig arra fókuszáltak, hogy sportolóként „bezárva” érezte magát, karrierjében nem látott előrelépési lehetőséget. A felperes által hivatkozott, 2011.november 7-én megküldött országinformációs összefoglaló 7. oldalán található jelentés a bíróság megítélése szerint nem felel meg az országinformáció *időszerűségére* vonatkozó követelményeknek, hiszen az Amnesty International 2005-ös szakvéleményére hivatkozik és a Schweizerische Flüchtlingshilfe 2009-es információira alapoz. Nincsenek arra utaló egyértelmű információk, hogy a külföldön menedékjogot kérelmező kubai személyek hazatérve üldöztetés veszélyének lennének kitéve pusztán ezen az alapon, ugyanakkor - az alperes által sem vitatottan - a visszatérő állampolgárokat esetlegesen érő megalázó bánásmód kizárólag az oltalmazottkénti elismerés keretében érvényesíthető.

Az oltalmazottkénti elismerés és a visszaküldési tilalom tárgyában a bíróság álláspontja a következő.

A Met. - fentebb idézett - 61. § a) pontjában szereplő halálbüntetéssel fenyegetés a kérelmező tekintetében fel sem merült, ezért a közigazgatási szervnek az oltalmazottkénti elismerésről szóló döntés kapcsán a Met. 61. § b) és c) pontjában foglaltak esetleges fennállását kellett megvizsgálni.

Az alperes nem fejtette ki határozatában, hogy a Met. 45. § (1) bekezdésében meghatározott esetek közül **melyik alapján** állapította meg a visszaküldési tilalmat. A döntés 11. oldalán fellelhető indokolásból a bíróság arra következtetett, hogy a hatóság az embertelen vagy megalázó bánásmódnak a származási ország általános biztonsági és emberi jogi helyzetéből fakadó veszélye miatt határozott úgy, hogy a felperes nem küldhető haza. Ez azonban visszavezet az oltalmazottkénti elismerés vizsgálatához, hiszen annak - a Met. 61. § b) pontja esetén - **visszaküldési tilalommal azonos feltétele**, hogy a kérelmező személye ki legyen téve a kínzás, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés veszélyének.

Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely személyes fenyegetettséget követelne meg a Met. 61. § b) pontján alapuló oltalmazottkénti elismerés feltételéül, a kérelmező konkrétan egy meghatározott **típusú** sérelem veszélyének van kitéve.

A bíróság ismételten hangsúlyozza, hogy a Met. 61. § b) pontján alapuló oltalmazottkénti elismerés **visszaküldési tilalommal azonos feltétele**, hogy a kérelmező személye ki legyen téve a kínzás, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés veszélyének.

Általános biztonsági és emberi jogi helyzet alapján nem csupán a Met. 61. § c) pont alá tartozó eset fennállása esetén van lehetőség oltalmazottkénti elismerésre, mert a fegyveres konfliktuson kívül más olyan általánosabb szituáció is adódhat, amelyben fennáll a kínzás, embertelen vagy megalázó bánásmód áldozatává válásának valós veszélye.

A védelmi kategóriák elhatárolásakor továbbá nem annak van jelentősége, hogy mennyire általános vagy nem általános a veszély, hanem annak, hogy milyen okon alapul. Ha egy kérelmező megfelel a magasabb védelmi kategória feltételeinek is, akkor a magasabb szintű

védelemben kell részesíteni.

A Met. 45. § (1) bekezdése egyrészt magában foglalja a menekültként elismerés feltételeit, vagyis az öt genfi ok miatti üldözést. A Met. 45. § (1) bekezdése második mondata pedig a súlyos sérelem fogalmát meghatározó, Met. 61. § a) és b) pontjával, továbbá az „Európai Unió 2004/83/EK sz. irányelve a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról” (ún. **Kvalifikációs Irányelv**) 15. Cikk a) és b) pontjával, illetve az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: **EJEE**) 3. Cikkével azonos szövegezésű, és ugyanúgy az ezen 3. Cikkben foglalt tilalom érvényesítésére szolgál.

Ha tehát a Met. 45. § (1) bekezdése alapján megállapítható, hogy az adott kérelmező visszaküldése sértené az ebben meghatározott tilalmat, azaz az EJEE 3. Cikkét, akkor megállapítható az is, hogy a **sérelem veszélye valós**, és ebből következően megfelel a Met. 61. § a) vagy b), illetve a Kvalifikációs Irányelv 15. cikk a) vagy b) pontjának is, azaz az oltalmazotti elismerés kritériumának. Sem a Kvalifikációs Irányelv, sem az azt átültető magyar menedéjogi szabályozás nem határoz meg a súlyos sérelem valós veszélyén és a kizáró okok hiányán kívül semmilyen további feltételt az oltalmazottkénti elismeréshez.

Hasonló jogértelmezést fejtett ki a Fővárosi Bíróság 24.K.33.913/2008., 17.K.33.301/2008/15., valamint 17.K.30.307/2009/8. számú ítéletében.

Mindezek alapján a bíróság az alperes határozatát a Met. 68. § (5) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperest oltalmazottként ismerte el.

A Met. 34. §-a értelmében jelen eljárás tárgyi költségmentes.

A részleges pernyertességre tekintettel a peres felek költségeiket maguk kötelesek viselni.

Az ítélet elleni jogorvoslat lehetőségét a Met. 68. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2013. június 13.

A kiadmány hiteléül:

Dr. Nagy Anita s.k.
bíró